«جام جم» در گفت‌وگو با ۶ کارشناس به بررسی ابعاد تداوم میدانداری مردم ایران پرداخته است

۲۰۰ شب، ایران در میدان

۲۰۰ شب است که چراغ حضور مردم در میادین کشور خاموش نشده؛ حضوری که همزمان با حملات وحشیانه رژیم صهیونیستی و آمریکا به خاک کشورمان شکل گرفت و در گذر روزها، از یک تجمع مقطعی فراتر رفت و به بخشی از تجربه‌ای جمعی تبدیل شد. این حضور مداوم تنها روایت یک تجمع مستمر نیست، بلکه باید آن را تصویری از جامعه‌ای دانست که در بزنگاه‌های حساس، با وجود همه تفاوت‌ها، ظرفیت کنار هم ایستادن، همدلی و تجربه یک احساس مشترک را به نمایش گذاشته است.

عکس: یدالله صبدی- جام جم

حضور در بزنگاه‌های مهم

استمرار حضور مردم در میادین کشور در حالی وارد دویستمین شب خود می‌شود که سایه تهدیدها و حملات دشمن همچنان از سر کشور برداشته نشده است. این استمرار را نمی‌توان صرفا واکنشی مقطعی دانست. زیرا جلوه‌ای از احساس تعلق، همدلی و مسئولیت‌پذیری جمعی و نشانه‌ای از فعال بودن ظرفیت‌های اجتماعی جامعه در مواجهه با شرایط دشوار است.

سیدمحمد بطحائی، رئیس سازمان امور اجتماعی کشور در گفت‌وگو با جام جم به تداوم حضور مردمی در تهران و دیگر شهرهای کشور و رسیدن آن به دویستمین شب اشاره کرد و این تجمعات و میدانداری را یکی از جلوه‌های ظرفیت اجتماعی جامعه ایران دانست.

به گفته بطحائی، آنچه یک جامعه را در برابر بحران‌ها و فشارهای بیرونی مقاوم می‌کند، تنها امکانات اقتصادی و توانمندی‌های مادی نیست، بلکه اعتماد عمومی، احساس تعلق به سرنوشت مشترک و آمادگی مردم برای همراهی با یکدیگر نیز نقش تعیین‌کننده‌ای دارد.

به این ترتیب تداوم حضور مردم طی ۲۰۰ شب گذشته را می‌توان از همین منظر مورد توجه قرار داد. این حضور نشان می‌دهد که در بزنگاه‌های مهم، هویت ملی و دغدغه‌های مشترک همچنان ظرفیت گردهم آوردن بخش‌های مختلف جامعه را دارد و می‌تواند به تقویت احساس همبستگی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی منجر شود.

رئیس سازمان امور اجتماعی کشور با تأکید بر این‌که انسجام ملی به معنای یکسان بودن دیدگاه‌های مردم نیست، گفت: در هر جامعه‌ای تفاوت در سلیقه، نگاه و گرایش امری طبیعی به شمار می‌رود اما جامعه منسجم جامعه‌ای است که با وجود این تفاوت‌ها، بر سر منافع ملی، امنیت، استقلال و آینده کشور به تفاهم برسد.

همدلی مردم؛ سرمایه‌ای برای عبور از بحران‌ها

در پس این حضور مستمر مردمی تنها مفاهیم کلانی مانند انسجام و سرمایه اجتماعی قرار ندارد. احساس تعلق مردم به کشور و برداشتی که از مسئولیت خود در قبال سرنوشت آن دارند نیز می‌تواند یکی از عوامل تداوم این حضور باشد.

محمد سراج، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس نیز در گفت‌وگو با جام جم مهم‌ترین دلیل این تداوم را احساس تعلق مردم به کشور و مسئولیت‌پذیری آنان نسبت به سرنوشت ایران دانست و گفت: وقتی مردم احساس کنند منافع ملی، امنیت و عزت کشور در معرض تهدید قرار دارد، حضور خود را به یک وظیفه اجتماعی تبدیل می‌کنند و تلاش دارند از طریق حضور جمعی، نقش خود را ایفا کنند. او ادامه داد: از این منظر استمرار ۲۰۰ شب حضور مردم نشان می‌دهد این موضوع برای بخش قابل توجهی از جامعه یک واکنش کوتاه‌مدت و صرفا احساسی نبوده و مردم در این شرایط احساس می‌کنند حضورشان می‌تواند پیام روشنی از همبستگی و حمایت از کشور منتقل نماید.

سراج معتقد است یکی دیگر از عوامل تداوم این تجمعات، شکل‌گیری حس همدلی و تعلق جمعی در میان مردم است. چون حضور در کنار یکدیگر، به‌ویژه در شرایط بحرانی، این احساس را تقویت می‌کند که افراد در مواجهه با مشکلات تنها نیستند و جامعه می‌تواند برای دفاع از منافع مشترک خود کنار یکدیگر قرار گیرد.

میادین؛ جایی برای بازسازی همدلی

با توجه به آن‌که تداوم این حضور را می‌توان یکی از نشانه‌های فعال بودن ظرفیت‌های اجتماعی جامعه دانست، پرسش دیگر آن است که این سرمایه اجتماعی در سطح میدان و در روابط میان شهروندان چگونه شکل می‌گیرد و چه آثاری برجای می‌گذارد؟

محسن نصری، جامعه‌شناس نیز در تحلیل آثار اجتماعی این حضور معتقد است که استمرار یک کنش جمعی می‌تواند به تقویت احساس تعلق و پیوند میان افراد جامعه کمک کند. او به جام جم گفت: هنگامی که افراد در یک فضای عمومی و در کنار یکدیگر حضور پیدا می‌کنند، خود را بخشی از یک جمع بزرگ‌تر می‌بینند و همین تجربه می‌تواند در شرایط بحرانی، از شدت احساس تنهایی و بی‌پناهی اجتماعی بکاهد. درواقع حضور طولانی‌مدت مردم در کنار یکدیگر، امکان شکل‌گیری ارتباطات چهره‌به‌چهره را افزایش می‌دهد و زمینه‌ای برای انتقال تجربه، گفت‌وگو و همدلی ایجاد می‌کند. از این منظر، اهمیت ۲۰۰ شب حضور را باید فراتر از یک عدد دید چراکه استمرار این تجربه می‌تواند به شکل‌گیری خاطره جمعی و تقویت حس تعلق به جامعه و سرزمین منجر شود.

زنان؛ پرچمداران تداوم حضور

در میان جلوه‌های مختلف این حضور مستمر، نقش زنان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ حضوری که تنها به شرکت در تجمعات محدود نمانده و در همراه کردن خانواده، حفظ روحیه و تقویت تاب‌آوری اجتماعی نیز خود را نشان داده است.

زهرا میرهاشمی، رئیس دانشکده الهیات دانشگاه الزهرا(س) در گفت‌وگو با جام جم، احساس اثرگذاری و مسئولیت‌پذیری را یکی از مهم‌ترین عوامل استمرار این حضور دانست و افزود: زنان جامعه امروز نمی‌خواهند در شرایط حساس کشور صرفا تماشاگر باشند، بلکه تلاش می‌کنند در دفاع از وطن و حمایت از حق، نقش خود را ایفا کنند. این درحالی است که در گذشته و در برخی تعاریف فقهی، جهاد به‌عنوان تکلیفی بر دوش مردان تعریف می‌شد و نقش زنان بیشتر در پشت جبهه، پشتیبانی و مراقبت از مجروحان بود، اما امروز شکل جهاد و عرصه اثرگذاری اجتماعی تغییر کرده و زنان نیز فرصت بیشتری برای نقش‌آفرینی پیدا کرده‌اند.

او ادامه داد: به همین دلیل حضور زنان در این حرکت، پررنگ و قابل تأمل است. آنها علاوه بر حضور مستقیم، خانواده‌های خود را نیز تشویق می‌کنند و در استمرار این تجمعات و میدانداری نقش دارند. درواقع زنان نمی‌خواهند در چنین شرایطی فقط نظاره‌گر باشند. همین احساس اثرگذاری، یکی از دلایل مهم تداوم حضور آنهاست.

رئیس دانشکده الهیات دانشگاه الزهرا(س) یادآور شد: تاب‌آوری در شرایط جنگی، یکی از مؤلفه‌های مهم مقاومت و پیروزی است و بخش مهمی از این روحیه از خانواده و به‌ویژه مادران و زنان به جامعه منتقل می‌شود. همین موضوع ضرورت بازنمایی این نقش در رسانه‌ها را پررنگ می‌کند.

تجمعات مردمی، رسانه اجتماعی اثرگذار

وقتی یک حرکت جمعی از مرز یک حضور صرف عبور می‌کند، دیگر تنها به آنچه در محل برگزاری می‌گذرد محدود نمی‌ماند چراکه تصویر، روایت و پیام آن نیز در سطح ملی و حتی بین‌المللی منتشر می‌شود. در ۲۰۰ شب گذشته، میادین شهرها علاوه بر محل گردهمایی مردم، به صحنه‌ای برای دیده‌شدن این حضور و انتقال پیام آن به دیگران تبدیل شده‌اند؛ فرآیندی که در آن هر شهروند حاضر می‌تواند نقشی در بازتاب این تجربه جمعی داشته باشد.

در همین راستا علی انتظاری، جامعه‌شناس در گفت‌وگو با جام جم معتقد است این حضور مستمر علاوه بر کارکرد اجتماعی، به یک رسانه مردمی تبدیل شده است. به گفته او، شرکت‌کنندگان تنها کسانی نیستند که در محل تجمع حضور دارند. رهگذران، خانواده‌ها، کسبه و افرادی که با حاضران تعامل می‌کنند نیز بخشی از این صحنه اجتماعی به‌شمار می‌آیند. مردم در این فضا خود به تولیدکننده و منتقل‌کننده پیام تبدیل می‌شوند. به‌علاوه، این تجمعات می‌توانند برای کسانی که در جریان حوادث اخیر آسیب دیده‌اند، فرصتی جهت تجربه آرامش و همدلی فراهم کنند.

به باور انتظاری، شکل‌گیری چنین پیوندهایی می‌تواند بخشی از فشارهای روانی و اجتماعی ناشی از بحران را کاهش دهد و احساس اثرگذاری و تعلق را در میان مردم تقویت کند. این جامعه‌شناس مهم‌ترین دستاورد این تجربه را نشان‌دادن ظرفیت مردم برای نقش‌آفرینی در کشور دانست و تأکید کرد که این حضور می‌تواند الگویی برای تقویت حکمرانی مردم‌پایه در حوزه‌های اقتصاد، فرهنگ و سیاست باشد؛ الگویی که در آن مردم صرفا مشارکت‌کننده نیستند، بلکه در تعیین مسیر و حل مسائل جامعه نیز نقش اصلی دارند.

یادداشت

دکتر حکیمه سقای بی‌ریا | استادیار دانشگاه تهران

برگ برنده حضور

در دویستمین شب تجمعات مردمی لازم است به مسأله‌ای فراتر از سرمایه اجتماعی اشاره کنیم چراکه مفهوم سرمایه اجتماعی ناشی از وحدت فعلی مردم، برای فهم وضعیت کنونی کفایت نمی‌کند. برای یک نگاه راهبردی باید جایگاه مردم را در فرآیند تمدن‌سازی اسلامی و در اندیشه متفکران اسلامی، به‌ویژه امام شهید و امام خمینی(ره)، جست‌وجو کرد. آنچه در حرکت انقلاب اسلامی مدنظر بوده، فراتر از سرمایه اجتماعی است؛ هرچند آن را هم دربر می‌گیرد. گاهی سرمایه اجتماعی صرفا ناشی از مشارکت مردم همراهی و سازماندهی عمومی است اما اینها حداقلی است و برای فهم مفهوم مردم‌داری در اندیشه انقلاب، مسئولان و مردم باید نگاه راهبردی و تاریخی به این فرصت تاریخی داشته باشند. در هر برهه‌ای از تاریخ ایران، فرصتی فراهم شده که مردم بتوانند در پیشبرد اهداف، حفظ منافع و دفاع از امنیت ملی کشور نقشی مستقیم و تعیین‌کننده ایفا کنند. نگاه تاریخی به تجمعات کنونی، یعنی فهم این نکته که حضور مردمی یک اتفاق مقطعی نیست بلکه حلقه‌ای از زنجیره حرکتی است که با انقلاب اسلامی آغاز شده و در پیوند با گذشته و آینده ملت باید فهمیده شود.

نکته دیگر آن که آگاه باشیم در این شرایط، چه نقش‌هایی را می‌توان تصور کرد. حضور مردم در خیابان و فراهم بودن امکان مشارکت حداکثری، ایجاد شرایط برای گفت‌وگو میان مسئولان و مردم و میسر بودن زمینه برای حرکت جمعی، همه باید در چارچوب افق تمدنی فهمیده شوند. افق تمدنی یعنی عبور از مشکلاتی که در طول تاریخ به سبب دخالت‌های بیگانگان پدید آمده است. این دخالت‌ها در شکل‌های مختلفی از استعمار دیده شده است؛ چنانچه استعمار می‌کوشید تمدن اصیل ایرانی و اسلامی را کنار بزند و تمدن مادی را به جامعه تحمیل کند و زمینه‌ای فراهم آورد که بیگانگان در این سرزمین حضور یابند و منافع خود را بر منافع ما غلبه دهند اما امروز این فرصت تاریخی به برکت حضور مردم فراهم شده تا بتوانیم گامی بسیار بلند برای عبور از این تهاجم تمدنی برداریم. مسلما یکی از مهم‌ترین اهداف دشمن کنونی ما، تحمیل اراده بر مردم ما و تحمیل نقش تاریخی‌ای است که برای ما در نظر گرفته. به همین دلیل است که حضور مداوم مردم در میدان، اهمیت درخشانی برای تبدیل این برهه از تاریخ به برگ برنده کشور را دارد.

در گام بعدی، باید مسأله‌های گوناگون کشور را شناسایی طبقه‌بندی و اولویت‌بندی کنیم و از این فرصت برای هم‌افزایی بهره بگیریم. کشور ما بی‌تردید با مسائل مختلف اجتماعی مواجه شده و بدیهی است در شرایط فعلی، این فقط جنگ نیست که می‌تواند آسیب‌زننده باشد بلکه آسیب‌های اجتماعی گوناگونی نیز وجود دارد. بنابراین آنچه ضروری است، استفاده از فرصتی است که به دست آمده تا کشور بتواند با همراهی و هم‌افزایی مردم و مسئولان از چالش‌های کنونی عبور کند و در مسیر تمدن‌سازی اسلامی گام بردارد.

طراح: بیژن گورانی

جدول ۷۳۳۵

جدول عادی

افقی: ۱) آلیاژی از آهن ـ پندار ـ باریک و کشیده ۲) تکرار حرفی ـ از آثار جلال آل احمد ـ حرف ربط ۳) نرمی و روانی ـ شرف ـ بایگانی ۴) لباس‌ها ـ نیای زبان‌های رومی ۵) نوعی از فعل مضارع ـ سرگرمی ـ ییلاقی در شرق تهران ۶) اجاره‌بها ـ بیزاری ـ قصه ۷) بزرگ ـ اثر تربیتی ژان ژاک روسو ـ ابزار نجاری ۸) بخیل ـ لقب تیم فوتبال منچستریونایتد ـ راهی که به آخر نمی‌رسد! ۹) خلط سینه و بینی ـ اروپا ـ شهرستانی در آذربایجان شرقی ۱۰) ریاضیدان یونانی و پایه‌گذار هندسه ـ جریان متناوب برق ـ نیم‌صدای سگ ۱۱) نیکویی ـ روباه صحرای جنگ جهانی دوم ـ پزشکی که دوره تخصصی را می‌گذراند ۱۲) روز جمعه ـ کارهای خوب ۱۳) معادل فارسی پلاسما ـ از اجزای دوچرخه ـ سودمند ۱۴) آبکی ـ پهنه آبی مهم در قاره آمریکای شمالی ـ خمیدگی کاغذ ۱۵) عاشق ـ ملامت‌کننده ـ قسی‌القلب.

عمودی: ۱) رمانی نوشته مژگان مظفری ـ جوانی ـ چوب در گویش عرب ۲) جانشین ـ اسبابی در ورزش ژیمناستیک ـ سرپرست ۳) رفیق منحرف ـ جوشش ۴) سنگینی معده ـ سبز تیره ـ اندرون ۵) حیوان وحشی ـ رجحان ـ اصطلاحی در فوتبال ۶) از نام‌های رسول اکرم(ص) در قرآن ـ سحر و جادو ـ پهلوان ۷) دشمن موش ـ سوره سی‌وپنجم قرآن ـ جوینده عاطفه ۸) گذرگاه ـ پایانه مسافربری ـ بی‌هوشی ۹) نام کوچک هیتلر ـ تازه و جدید ـ فرمانروا ۱۰) مذکر ـ منطقه‌ای در اسپانیا که چندین قرن تحت حاکمیت مسلمانان بود ـ دارای طراوت و تازگی ۱۱) سامانه تسویه ناخالص آنی ـ مشاور ـ تیر پیکاندار ۱۲) غیرارادی ـ شهری در خراسان رضوی ـ ینگه دنیایی ۱۳) شنیدن ـ براندازی حکومت از طریق نظامی ۱۴) نازل شده در مکه ـ زنده یاد ـ پیروزی ۱۵) به طور ناگهانی ـ تفریق ـ کشتار دسته‌جمعی.

جدول ویژه

افقی: ۱) پرهیزکار ـ بدون نقش و نگار ـ تمام‌کننده ۲) نقش هنری ـ مجموعه داستان‌های کوتاه علمی ـ تخیلی نوشته ایزاک آسیموف ـ پیشوندی منفی ۳) پدر ابراهیم نبی(ع) ـ هیبت ـ پرنده‌ای با پرهای گرانبها ۴) دکور ـ بوی خوش ۵) ناپایدار ـ فدراسیون بین‌المللی شنا ـ پسوند شباهت ۶) صدا ـ مقام ـ وسیله اندازه‌گیری اختلاف پتانسیل ۷) پرچم ـ محو کردن ـ موجودیت ۸) عدد ماه ـ توانایی پیشقدم شدن در انجام کاری مطابق خواست خود ـ ردیف ۹) نافرمان ـ حمام لاغری ـ پرده گوش ۱۰) روزنامه چاپ سوریه ـ اسبابی در باشگاه پرورش اندام ـ حیرت‌زده ۱۱) تخصصی ـ نگاه کردن ـ از سلسله‌های سلطنتی روسیه ۱۲) از خواهران برونته ـ منفی نگر ۱۳) خباز ـ خبرگزاری ایتالیا ـ فناوری اطلاعات ۱۴) تلخ ـ فیلمی ساخته لوک بسون با بازی ژان رنو ـ تصرف در مالی ۱۵) خودروی باربری ـ غذایی از گوشت چرخ کرده ـ گلی زینتی.

عمودی: ۱) رادیو اکتیو ـ شمشیرزن ـ رشد ۲) کلمه استثناء ـ کارگردان فیلم‌های آنی هال و امتیاز نهایی ـ چند رأی ۳) ردیاب ـ استفراغ ۴) شریان ـ سازمان جهانی خواربار و کشاورزی ـ زمین بی‌صاحب ۵) ضمیر سوم ـ فرشته نگهبان آتش ـ رادار ۶) بینایی ـ آسان کردن ـ سینوس ۹۰ درجه ۷) شهری در استان مرکزی ـ مرکز جمهوری آذربایجان ـ مرض قند ۸) وسیله‌ای برای بستن عضو شکسته ـ حالی کردن مطلب ـ رسیدن به مقصود ۹) بالاترین درجه دانشگاهی ـ حلال نیست ـ نوعی کفش راحتی ۱۰) نشانه جمع ـ اقسام، گونه‌ها ـ پاره خط جهت‌دار ۱۱) پیمانه ـ به دار آویخته شده ـ S ۱۲) دریانورد ـ سخن گفتن ـ وسطی ۱۳) شرکتی که سرمایه آن متعلق به چند نفر است ـ به‌طور امانت ۱۴) خودپسندی ـ انقلابی عصر مشروطه و ملقب به سردار ملی ـ گرم‌ترین سیاره ۱۵) آغوز ـ بخشی از دست ـ داغ و سوزان.

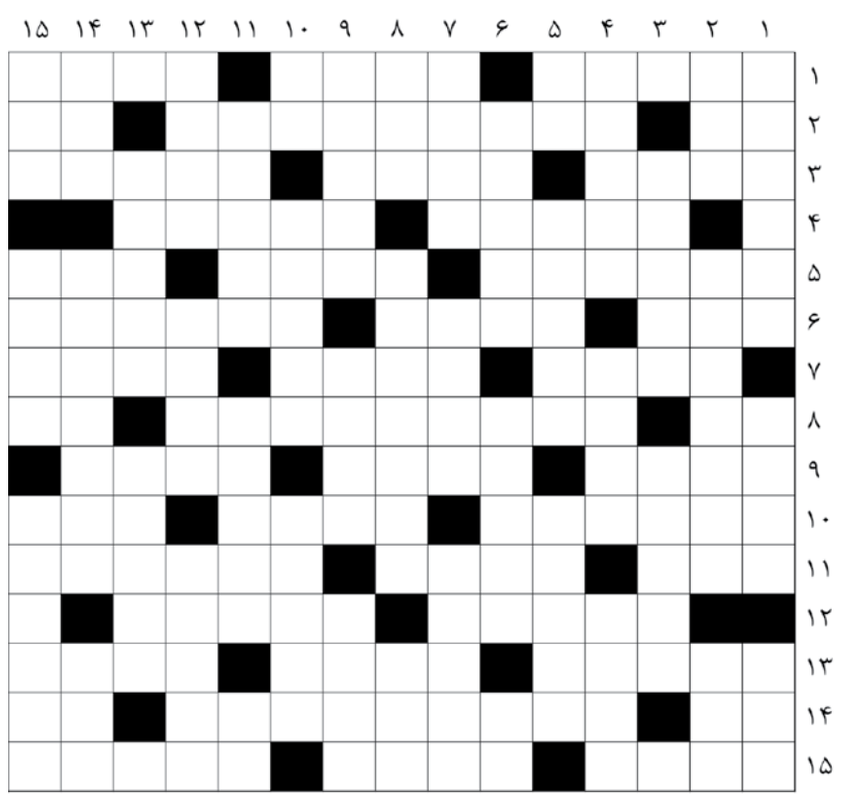

حل سودوکو ۵۲۰۹

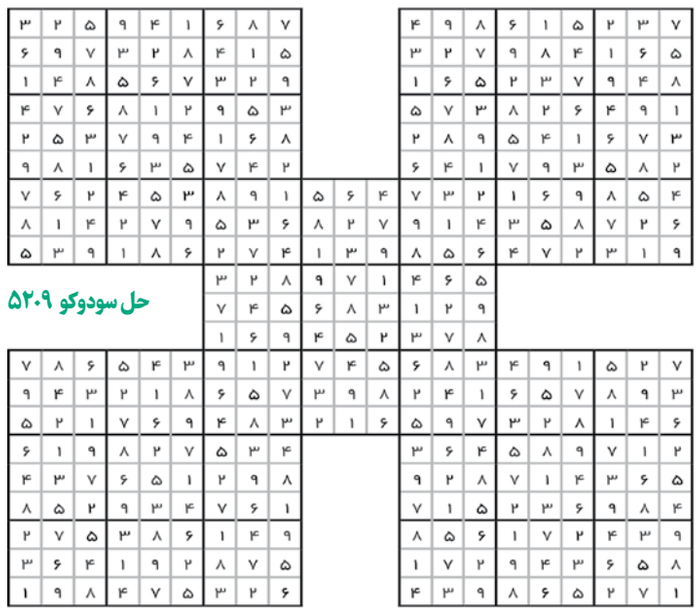

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد. همچنین هیچ عددی در یک سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

سودوکو ۵۲۱۰

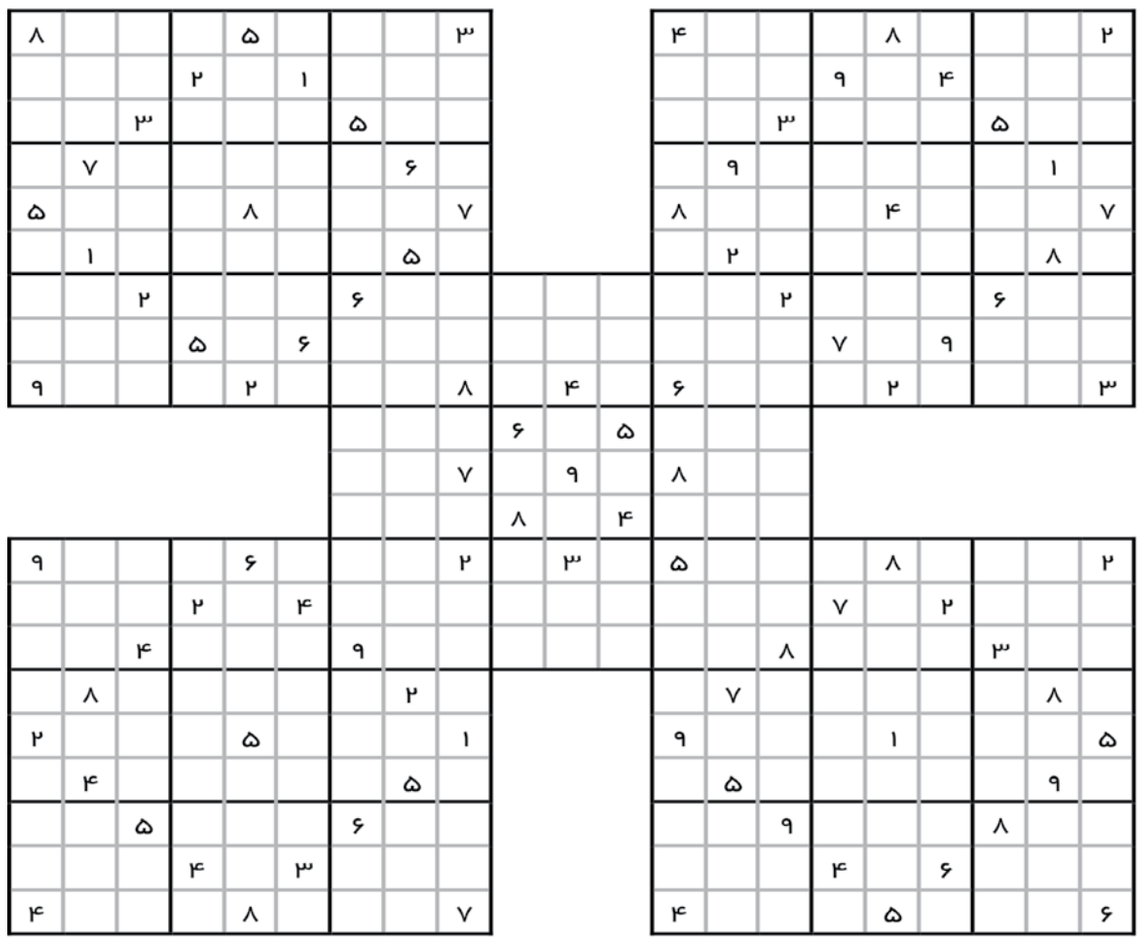

حل جدول عادی ۷۳۳۴

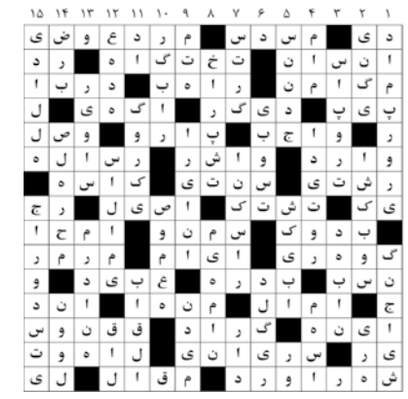
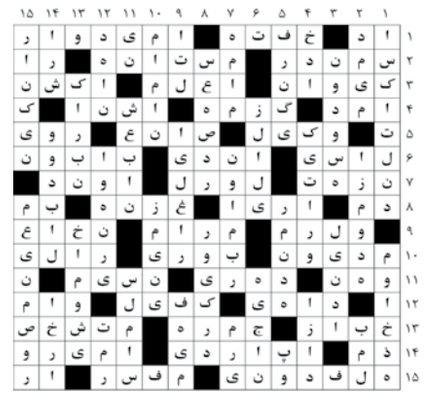
حل جدول ویژه ۷۳۳۴